

Ясауи университеті

yasau.gazeti@ayu.edu.kz

университет студенттерінің цні

№7 (584) 20 мамыр 2025 жыл

«YASAWI ЖҰЛДЫЗЫ – 2025» БЕЛСЕНДІ СТУДЕНТТЕРДІ МАРАПАТТАУ КЕШІ ӨТТІ

Университетімізде «Yasawi жұлдызы – 2025» атты белсенді студенттерді марапаттау рәсімі өтті. Жыл сайын дәстүрлі түрде өтетін іс-шараның мақсаты – 2024-2025 оқу жылы көлемінде университет қызметіне және қоғамдық жұмыстарға белсенді атсалысқан студенттерді ынталандыру.

Айтулы кеш шымылдығын түрген ректор Жанар Темірбекова: «Түркі әлемінің жарқыраған жұлдызы, Ясауи университетінің ең керемет студенттері, кеш жарық! Бүгін расында да ерекше күн! Белсенді жастар 1 жылда ең кемі 25 үлкен іс-шара өткізген екен. Бұл ғылыми іс-шаралардан бөлек, студенттердің өздері ұйымдастырған іс-шаралары. Қарап отырсақ, студенттеріміз 2 аптада бір рет бас қосып, осыларды ұйымдастырып, бір-біріне бақытты сәт сыйлапты. Сондықтан, сіздерге шексіз алғыс айтамын! Сахнада өнер көрсеткен белсенділерден бөлек, көрермен болып отырған әр студент – сіздер

де бір-бір жұлдызсыздар!» - деді.

Келесі кезекте, Академиялық мәселелер вице-ректоры Эльмира Идрисова: «Біз бүгін өте қуаныштымыз! Ең жақсы университет – ең белсенді студенттері оқыған кезде үздік атанады. Біз сіздермен мақтанамыз! Әрбіріңіздің жеңісіңіз – ұжымның ортақ жеңісі!» - деді.

«Құрметті Ясауи жастары, сіздерге тек табыс пен жеңіс тілеймін! Оқу ордасы әрдайым сіздердің қара шаңырақтарыңыз бен білім мекендеріңіз болып қалады. Ғылым мен білімді дамытып қана қоймай, Адал адам, Адал азамат ұғымын қалыптастыруымыз керек. Сол кезде алған білім одан әрі арта түседі деп ойлаймын! Бүгінгі кеш құтты болсын!» - деді Әлеуметтік-мәдени даму вице-ректоры Еділ Төлегенов.

Ең алдымен, ректор Жанар Темірбекова бастаған университет басшылары XVII Республикалық пәндік олимпиада да жүлделі орындарға ие болған білімді сту-

денттерді марапаттады.

Қадірлі қонақ, Түркістан қаласы әкімдігінің Мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімінің басшысы Қадырболат Мұсағалиев пен Вице-ректорлар Эльмира Идрисова мен Еділ Төлегенов және Жауапты хатшы м.а Владлен Ким: «Үздік студент», «Үздік студенттік деканат», «Түркі әлемі үздік көшбасшысы», «Үздік елші», «Үздік клуб», «Үздік студенттік декан» сынды т.б номинацияларының иегерлеріне арнайы дайындалған статуетканы табыстап, марапаттады.

Марапаттау рәсімінде әртүрлі бағытта жалпы 20-дан астам номинация бойынша үздіктер анықталды.

Кеш соңында белсенді жастар ән шырқап, би биледі. Ұмытылмас студенттік кезеңнің ең көңілді кешінде «Ясауи жұлдызын» жақты.

«Ясауи-ақпарат»

ТІЛ ҮЙРЕТУ ОРТАЛЫҒЫ: УНИВЕРСИТЕТТІҢ МӘДЕНИ ҚАЗЫНАСЫ

Ахмет Ясауи университетінің Тіл үйрету орталығы көпмәдениетті білім беру саласында маңызды орын алып отыр. Орталық 2021 жылдың 6 желтоқсанында ашылып, қазірде бес тілде білім беру арқылы студенттерге халықаралық деңгейде қарым-қатынас жасау мүмкіндігін ұсынып отыр.

–Тіл үйрету орталығы қазақ, түрік, ағылшын, орыс және араб тілдерінде білім береді. Әр семестрде шамамен 350-400 студент білім алады. Оқытушылар құрамы туралы айта кетсек, орталықта негізінен түрік оқытушылары қызмет атқарады. Сонымен қатар, қазақстандық төрт оқытушы да бар. Олардың екеуі түрік тілі, біреуі қазақ тілі, тағы бірі ағылшын тілі пәндерінен дәріс береді, - дейді Орталықтың директор орынбасары Рыдван Жан бізге берген сұхбатында.

Орталықта дәріс беретін оқытушылардың дені Түркиядан келген мамандар. Сонымен қатар, қазақстандық төрт ұстаз бар, ұжым болып білім сапасын арттыруға өз үлестерін қосып келеді. Сабақ барысында Еуропалық тілдік портфолио негізінде жасалған бағдарламалар қолданылып, түрік тілі курстарында Юнус Эмре қорының А1–С1 деңгейлеріне арналған оқулықтары мен қосымша авторлық материалдар пайдаланылады.

«Бұған дейін бір кезең бойы қашықтан оқыту жүйесін қолданған едік. Алайда бетпе-бет оқытудың тиімділігі жоғары болғандықтан, дәстүрлі әдіске қайта көштік. Түрік

бір деңгейге 130 сағат бөлінеді» -дейді Рыдван Жан.

Орталықтың басты ерекшеліктерінің бірі күнделікті өткізілетін сөйлесу клубтары. Түрік және ағылшын тілдерінде тұрақты түрде клубтар ұйымдастырылса, қазақ тілі оқытушысы да белсенді жұмыс атқарып келеді. Сонымен қатар, мәдени кештер, шығармашылық сабақтар, поэзия сағаттары сияқты түрлі іс-шаралар тіл үйрену процесін қызықты әрі мазмұнды ете түсуде. «Біздің сертификаттар арқылы студенттер Түркияды алмасу бағдарламаларына қатыса алады. Қазіргі таңда Түркияды білім алып жатқан студенттердің басым бөлігі – дәл осы орталықтан сертификат алғандар» - дейді орталық басшысы.

Мұндағы студенттердің шығармашылық жетістіктері де назар аударарлық. Түрік тілін үйренген екі студенттің өлеңдері Түркияды жарық көретін «Kardeş Kalemler» және «Aydın Efesi» журналдарында жарияланған. «Оқуға ынтасы жоғары студенттер арасында С1 деңгейін сәтті аяқтап, түрік тілінде менің өзімнен де еркін сөйлейтін жастар бар» дейді ол мақтанышпен.

Орталықтан білім алған студенттермен де пікірлестік. Олардың пікірлері де оң. Мәселен, қазақ тілін меңгерген **Зехра Нұр Чакир**:

– Бастапқыда В1 деңгейінде болсам да, толық еркін сөйлей алмайтынмын. Алған сабақтар мен сөйлесу клубтарындағы тәжірибе маған көп көмектесті. Қазір түрлі елден келген туристерге қазақ тілінде жетекшілік етіп, ағылшын

тілінен де сабақ бере аламын, - дейді. Ал **Нұри Керім Шалва** орыс тілін үйрену барысында сөйлесу клубтарының пайдасын ерекше атап өтеді: «Бұрын А2 деңгейінде болсам да, еркін сөйлесу қиын болатын. Қазір дәрістер мен тәжірибелер нәтижесінде өз ойымды анық жеткізе аламын, »- дейді ол.

Түлегіміз **Мерве Демирташтың** жетістігі тіпті ерекше. Ол 2022 жылы орталықтан В1 деңгейінде орыс тілі бойынша сертификат алып, университет ректорының өкілі Жәңгіз Томардың қолдауымен Астана қаласына бір айлық тілдік тәжірибеге жіберілген. Қазір Мерве Түркияның әуе компаниясында стюардесса болып қызмет атқарып жүр. «Орыстілді елдер мен Еуропаға бағытталған рейстерде жұмыс істеймін. Осы мүмкіндікті маған сыйлаған, тіл үйрету орталығы» дейді ол.

Орталықтың алдағы жоспарларына келсек, қатысушылар санын көбейту, білім сапасын жетілдіру және университеттен тыс азаматтарды да тарту көзделіп отыр. Қазіргі таңда курстарға тек университет студенттері мен қызметкерлері ғана қатысады.

–Тіл білу, тек академиялық емес, әлеуметтік тұрғыдан да үлкен артықшылық. Түркияды магистратураға түсетіндер үшін тілді білу шәкіртақы алу мүмкіндігін және дайындықсыз оқу артықшылығын береді. Ал саяхат кезінде тіл меңгерген адам жаңа мәдениетті жергілікті халықпен тікелей байланыс арқылы жақсырақ тани алады. Сол себепті, тілді сертификат үшін емес, өз болашағы үшін үйренген дұрыс. Ахмет Ясауи университетінің көпмәдениетті ортасы мен кең мүмкіндіктері студенттерге білім алумен қатар, тәжірибе жинақтауға да жол ашып отыр. Түркістан қаласының барлық тұрғындарын Тіл үйрету орталығына шақырамыз. Біздің есігіміз тіл үйренгісі келетін әрбір жанға ашық, - деп сөзін қорытындылады орталық басшысы орынбасары Рыдван Жан.

Юнус Өзкан,
Журналистика мамандығы
3-курс студенті.

•Студенттік ғылым

Қазір жаһандық ілім-ғылым көз ілеспес жылдамдықпен дамып жатыр. Адамзатқа ортақ проблемалардың шешімін табуға талпынатын жастар бар. Солардың бір парасы – стартап жоба жасаушылар. Бүгінгі кейіпкеріміз Мұқадір Мейірбан да бірнеше өзекті мәселені шешуге көмектесетін жобаларды әзірлеп, оларды іске асырумен айналысады. Университетіміздің менеджмент мамандығы бойынша оқып жүрген талапты жас, Мейірбанға бірнеше сұрақтарымызды қойдық.

ҒЫЛЫМҒА ҚҰЛАШ ҰРҒАН

– Стартап жобалармен айналысу саласына қалай келдіңіз?

–Заман ағымына сай IT саласына қызығамын. Бұрындары мектеп оқып жүргенде әлеуметтік жобалармен айналысқанмын. Сол кездің өзінде білім саласына қатысты жоба әзірлеп, үш мыңға жуық оқушыны оқытқан едік. Ол жобаны жасауға Коронавирус індеті салдарынан білім беру деңгейінің төмендеп кеткендігі түрткі болды. Ал, университет қабырғасында 2-курстан бастап «Ясауи стартап» курсына оқыдым. Содан соң университеттің арнайы жасақталған «Enactus Yasawi» командасына қосылып коммерциялық жобалар жасай бастадым. Яғни, бұл салада қандай да бір жемісті жоба жасай алсам, ол университеттегі «Enactus Yasawi» клубы жүргізген жұмыстың нәтижесі дер едім. Одан кейін стартап жобаларымды «Turkistan IT Hub-қа» енгізіп бірлесе іске асыра бастадық. Бұл мекеме менің стартап жобаларымды іске асыруға үлкен септігін тигізіп келеді

– Қай бағыттағы жобалармен айналысасыз? Осыған дейін қандай жобаларды дүниеге әкелдіңіз?

– Негізгі түрлі бағыттағы жобалармен айналысамыз. Бірақ, IT саласында көбірек ден қоямын. Біршама уақыт бұрын «Халықаралық жасыл технологиялар және инвестициялық жобалар орталығының» бизнес-тренері болып қабылдандым. Осы ретте экологиялық жобалармен де айналысамын. Ең алғашқы жобамның атауы «Өзгеріс» болатын. Бұл жоба жапырақтың целиозасын алу арқылы одан қарғын су шығаруға негізделген. Ал қазір таза табиғи қоспалар арқылы биологиялық таза өнім алу жобасын жүргізіп жатырмыз. Жалпы 18 рецепт дайындап, соның ішіндегі асқазан мен бауырға көмектесетін екі

рецепті лицензияға беріп жатырмыз. Егер лицензия берілсе, өнімді нарыққа шығарамыз. Сондай-ақ, IT саласы бойынша онлайн және офлайн форматта жұмыс істейтін «TurMed» жобасын әзірледім. Бұл жоба аясында жасалған цифрлық бағдарлама медициналық кеңестер беріп отырады және жедел жәрдем жеткенше қандай ем жасау керектігін ұсынады.

– Жүзеге асырылып қолданысқа енген жобаларыңыз бар ма?

– Мәселен, жаңа ғана атап өткен «TurMed» жобасының қосымшасы Android платформасында бар. Одан бөлек, «I-low» жобасы Telegram-бот ретінде жұмыс істеп жатыр. Сондай-ақ жоғарыда биологиялық өнім алу жобасын айтып өттік. Осы жобада жүзеге асырылып жатыр. Жоба аясында отандық және қытайлық дәрігерлермен кеңес өткіздік. Пайдалы өнімді нарыққа шығару үшін лицензия ғана қажет болып отыр.

– Осы салада жүріп жеткен жетістіктеріңіз көп пе?

– Жетістіктеріме келетін болсақ, аз да, көп те емес деп айтар едім. Орташа деңгейде. Осы салада жүріп «Халықаралық жасыл технологиялар және инвестициялық жобалар орталығының» бизнес-тренері болдым, тағы бірнеше компанияның сертификатын алдым. Бірнеше байқауда жеңіс тұғырынан көріндім. 2024 жылы «Қазақстанның үздік студенті» атандым. ЮНЕСКО-ның мүшелері қатарына қосылдым.

– Жалпы, стартап жобалар қоғамға қандай пайда келтіреді?

– Қазіргі таңда елімізде ауыз толтырып айтарлықтай инвестиция тартып жатқан жобалар – стартап жобалар. Әсіресе, жас буынның стартап жобалары АҚШ, Азия және өзге де көптеген елдерде үлкен сұранысқа ие. Нәтижесінде әрбір жоба еліміздің игілігіне мыңдаған,

миллиондаған доллар инвестиция түсіруде. Сондықтан барлық салаға бағытталған стартап жобалар бағыты өте ауқымды қозғалыс, тың серпіліс деп айтуға болады. Сондай-ақ, стартап жоба дегеніміз тек қана жаңа идея емес, жаңа бизнес көзі, жаңа табыс жолы. Біз жасап жатқан жобалар «Тұрақты даму мақсаттарының» 17 бірдей қағидасына негізделеді. Ол 17 қағида әлемдегі ахуалды жақсартуға арналған. «Стартап жобалар қоғамға қандай пайда келтіреді?» деген сауалға осылай жауап берсек болатын шығар.

– Алдағы уақытта қандай бағыттар бойынша жоба жасау жоспарыңызда бар?

– Алдағы уақытта атқаратын іс те, жасайтын жоба да өте көп. Олардың арасында коммерциялық және коммерциялық емес жобалар да бар. Мәселен, қазір киберқауіпсіздік деген проблема өте өзекті. Сондықтан ғаламтор арқылы түрлі теріс пиғылын іске асырғысы келетіндерге қарсы жасанды қорғаныс желісін жасап жатырмыз. Бұл жүйе сізге қандай да бір бейтаныс адам хат жазған кезде оның алаяқ немесе алаяқ емес екендігін, яғни сенімділігін анықтай алатын болады. Екінші бағыт контент, SMM және таргет салаларына бағытталады. Себебі, біз әлі де осы үш қызметті бір платформаға біріктіре алмадық. Бұл жобамыз іске асырылса, мәселен бизнесіңіз бар болса мәтін дайындап, аватарын әзірлеп, жарнамаңызды жүргізіп, таргетін де атқарып беретін болады. Жалпы, қазір ғылым қарыштап дамып жатыр. Сол ғылымға ілескен адам мол мүмкіндікке ие бола алады.

– Әр жобаңыз жемісті болсын!

Сұхбаттасқан:
Назерке Тәжібай,
4-курс студенті.

Бақдәулет Сыздықов:

«ҒЫЛЫММЕН АЙНАЛАСУ ҮШІН ЖАҒДАЙ ЖАСАЛҒАН»

Қожа Ахмет Ясауи атындағы халықаралық қазақ-түрік университетінің тарих кафедрасының доценті, Археология ғылыми-зерттеу институтының ғылыми қызметкері Бақдәулет Сыздықов — археология саласында ауқымды ғылыми зерттеулер жүргізетін жас ғалым. Оның ғылымға келуіне туған өлкесінің тарихы мен бала арманы себеп болған.

Бақдәулет Сапарбайұлы Түркістан облысының Келес ауданында дүниеге келген. Оның туып-өскен ауылының жанындағы «Күлтөбе» тарихи-мәдени ескерткіші болашақ археологтың көкейінде сан сауал туындатқан. Бала күнінде «бұл жерде қандай адамдар өмір сүрді, олар немен айналысты?» деген сұрақтар келе-келе ғылыми қызығушылыққа ұласып, 2005 жылы Ахмет Ясауи университетінің археология мамандығына мемлекеттік грантпен оқуға түседі.

— Университеттегі алғашқы ұстаздарымыз — тарих ғылымдарының докторы, профессор Мадияр Елеуов, доцент Сейден Жолдасбаев және өзге де ғалымдар археологияға деген

қызығушылығымды арттырды. Олардың дәрістері бізге жігер мен мотивация берді. Бала күнгі арманым мен ұстаздарымның бағыт-бағдар беруінің арқасында ғылым жолына қадам бастым, - дейді ол.

Бакалавриатты тәмамдаған соң, Түркияның Гази университетінде магистратура және докторантура бағдарламалары бойынша білім алады. 2010–2016 жылдары Анкарада оқып, докторлық

диссертациясын сәтті қорғап, елге оралады. Содан бері өзі түлеп ұшқан университетте қызметін жалғастырып келеді. Магистратура мен докторантурада оқып жүрген кезінде Бақдәулет Сапарбайұлы темір дәуірінде өмір сүрген көшпелі Сақ, Савромат-сармат тайпаларының қару-жарағын зерттейді. Бұл тақырып Қазақстанда әлі де жеткілікті деңгейде зерттелмеген соң ғалым осы бағытты таңдауға бел буады. Зерттеу барысында тайпалардың жауынгерлік мәдениеті мен қару түрлеріне хронологиялық классификация жасап, олардың таралу аймағы мен қолданылу географиясын анықтайды.

— Ерте темір дәуірінде өмір сүрген салт атты жауынгер тайпалардың қару-жарағы арнайы ғылыми зерттеу нысаны болмаған. Осы бағытта алғашқылардың бірі болып қару-жарақтың түр-түріне — садақ, жебе, найза, сауыт, дулыға, қалқан секілді элементтерге талдау жүргізіп, олардың Еуразия кеңістігіндегі таралу аймағын анықтадым. 2016 жылы Берлинде, кейін Бакуде өткен халықаралық конференцияларда осы тақырыпты ғалымдар талқы-

сына ұсындым. Зерттеу нәтижелері Scopus пен BAK базасындағы журналдарда жарияланды, - дейді зерттеуші.

Университеттегі оқытушы қызметіне кіріскелі, бала күнгі арманына қайта оралып, Келес өңіріндегі «Күлтөбе» қалашығын зерттеуге ден қояды.

Бұл аймақ бұрын да зерттелген, алайда біздің жұмысымыздың ерекшелігі – пән аралық әдістерді қолдануымызда. Археологияны биология, география, ботаника және тарихпен ұштастыра отырып, ауқымды зерттеу жүргізіп келеміз. Сырдария өзенінің бойындағы қалалық мәдениеттің алғашқы кезеңінен бастап материалдар жинаудамыз. Қала тұрғындарының тұрмысы, наным-сенімі, шаруашылығы, қорғаныс жүйесі жайлы нақты деректерге қол жеткіздік. Қала біздің дәуіріміздің алғашқы ғасырларында өмір сүріп, X ғасырда тіршілігі тоқтаған. Егін және мал шаруашылығы қатар дамыған.

Қолөнер де кең тарағанын дәлелдейтін артефактілер – қыш құмыралар мен ыдыс бөлшектері көптеп табылды. Олардың үлгілері Түркиядағы Хаджи Байрам университетінде сараптамадан өткізілді. Сонымен қатар Ә.Марғұлан атындағы институтпен бірлесіп археозоологиялық және палинологиялық зерттеулер жүргіздік. Үй жануарларының түрін, аңшылықта пайдаланылған жануарларды анықтап, статистикалық мәліметтер жасадық. Қазіргі таңда полиботаникалық зерттеу арқылы егін шаруашылығына қатысты деректер жинап жатырмыз. Бұл зерттеулер алдағы уақытта да жалғасады. Себебі үш жылдық қазба қаланың барлық қырын ашып көрсете алмайды, - дейді ол.

Бағдаулет Сапарбайұлы екі ірі ғылыми жобаның жетекшісі болған. Оның бірі — Келес өңірі мен Күлтөбе қалашығында, екіншісі — ортағасырлық Сығанақ қаласында жүргізілген археологиялық зерттеулер. Екі жобаны да ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым комитеті қаржыландырған.

2003 жылдан бері Ахмет Ясауи университетінің археологтары Сығанақта үздіксіз жұмыс істеп келеді. «Бұл нысан бүгінде университетіміздің археологиялық базасы ретінде қарастырылады. Өзім студент кезімде осы жерде қазба жұмыстарына практи-

кант ретінде қатысқанмын. Ал 2021–2023 жылдар аралығында жүргізілген зерттеулер барысында Қазақ хандығы кезеңіне жататын тұрғын үйлер мен Алтын Орда дәуіріне тиесілі кесенелер анықталды. Қалашықтың материалдық және рухани мәдениетіне қатысты құнды деректер жинақталып, ғылыми айналымға енгізілді. Зерттеу нәтижесінде Комитет тізіміне енген журналдарда 11 мақала, Scopus дерекқорына тіркелген журналдарда 2 мақала жарияланды. Сонымен қатар, ортағасырлық Сығанақ қаласына арналған монография жарық көрді. Күлтөбе қалашығына байланысты да бірқатар ғылыми материалдар жарияланды. Scopus базасына енгізілетін мақалалар осы жылдың соңына дейін жарияланатын болады. Ал 2025 жылы осы зерттеу жобасының негізінде кең ауқымды монография шығаруды жоспарлап отырмыз» дейді зерттеуші.

Ғалым жұмыс істейтін А.Ясауи университетінің Археология ғылыми-зерттеу институты – университет ішіндегі жетекші ғылыми орталықтардың бірі. Институттың

негізгі мақсаты – Оңтүстік өңірдегі ежелгі және түркі дәуірінің тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және ғылыми айналымға енгізу. Соңғы бірнеше жылда бұл институт университет деңгейінде үздік ғылыми құрылым ретінде танылып келеді.

– Алдағы уақытта Келес

жеріндегі Қаңлы кезеңіне жататын тарихи-мәдени ескерткіштерді зерттеуді жоспарлап отырмыз. Себебі б. з.д II ғасыр мен б. з. V ғасыры аралығы Қазақстан тарихында әлі де ақтаңдақ күйінде қалып отыр. Осы кезеңнің шаруашылығы, мәдениеті, қала құрылысы мен жерлеу рәсімдері жайлы тың деректерді анықтағымыз келеді. Далалық маусым сәуірден басталып, күзде жиналған материалды камералық және лабораториялық өңдеуден өткіземіз. Археолог болу деген тек зерттеуші болу емес – біз әрі суретшіміз, әрі фотографпыз, әрі топографпыз. Қазба барысында табылған артефактілердің суретін салып, фотоға түсіріп, координаттарын алып, 3D сызбаларын жасаймыз, - дейді ол. Ғалым ғылыммен алаңсыз айналысу үшін университеттің барлық жағдай жасап отырғанын атап өтті.

**Жанерке Хұмар,
Журналистика кафедрасының
оқытушысы.**

КІТАПХАНА – РУХАНИЯТ ОРДАСЫ

«Білім – тамыры тереңге кеткен бәйтерек. Ал сол ағашты мәпелеп өсіретін – кітап» дейді Хакім Абай. Бүгінде адамзат баласы ақпараттың ағынына малтығып бара жатқан заманда, сол кітап бәйтерегі мен рухани жаңғырудың бастауы саналатын кітапхана туралы ойланып көрдік пе?

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті – білім беру жүйесінде заманауи талаптарды ұстанып қана қоймай, руханият пен дәстүрлі оқудың да маңызын жоймаған оқу орны. Оның бір дәлелі – университет жанындағы кітапхананың жаңаша тынысы.

Қазіргі таңда Университет кітапханасы 600 мыңнан астам кітап қорымен, 150-ге жуық заманауи компьютерлік құрылғыларымен, және ең бастысы – әлемдік электронды базалармен келісімшарт негізінде жұмыс істейтін ерекше ақпараттық-ғылыми орталыққа айналған. KazNEB, TBKİTAP, IPR SMART, Wiley, Scopus, Elsevier, Pubmed, Cochrane, Web of Science, Mendeley және өзге де ғылыми платформалар – студентке кез келген тақырыпта ізденуге жол ашады. Кітапхана әкімшілігінің айтуынша, ай сайын жаңа кітаптар түсіп отырады, ал жыл соңында толық қор жаңарып, тізім қайта қарастырылады. Бұл – студенттердің заманауи ақпараттарға қол жеткізуіне жағдай жасалынғандығын көреміз.

Кітапхана 4 түрлі форматта жұмыс істейді: дәстүрлі кітап форматы, аудиокітап форматы, электронды(компьютерлік) формат, онлайн/қашықтан оқу форматын ұсынып тұр. Мұнда студенттерге арналған жеке дайындалу аймақтары, компьютермен жабдықталған электронды зал, интернетке кітапханаға кірген сәттен бастап еркін қосылуға жағдай жасалынған.

Кітапхана – тек ақпарат орталығы емес, рухани демалыс орны. Университет кітапханасының

ерекшелігі – тек оқу залы мен кітап қорының молдығында емес. Мұнда апта сайын ұйымдастырылатын “Ұтқырлық интеллектуалдық ойындар”, “Әр аптада бір шығарма” сынды рухани шаралар жастардың ой-өрісін кеңейтіп, шығармашылық серпіліс береді. Әсіресе табиғат аясында өтетін рухани кештерде студенттер еркін тақырыпта пікір алмасып, әдебиет пен өмірді, ғылым мен руханиятты тоғыстырады. Кештің басты мақсаты – студентті тынымсыз сабақтан демалтып қана қоймай, жүрек пен жанды байыту, рухты серпілту. Шынайы сұхбат пен терең ой ортақтасатын осындай кештер – бүгінгі жастарды мәнсіз мазмұннан арашалап, өз жолын іздеуге жол ашады.

“Қазіргі таңда кітапханамызда 2025 жылға дейінгі жаңа басылымдар бар. Бірақ, өкінішке қарай, қазіргі жастар қысқа-нұсқа ғаламтор мәліметтерін місе тұтады. Ал кітаптың исі, мазмұны – бұл мүлде бөлек әлем. Тіпті кей студенттер ноутбук арқалап кітапханаға тек Wi-Fi үшін келетіндей. Біздің басты тілегіміз – осынау мол кітап қоры оқырман үшін. Оқыңыздар, білім нәрімен сусындаңыздар” дейді кітапхананың бас маманы Шолпан Қуанышбаева.

Оқырмандар ойы
Ақбота Мұрат (4-курс студенті):

“Электрондық базалардан нақты

дерек іздеуді осы кітапханадан үйрендім. Ғылыми мақалаларға сілтеме жасау, Mendeley секілді платформаларды пайдалану – зерттеу жұмысында көп көмектесті. Әсіресе сессия, диплом жұмысына дайындалғанда жылдам іздеп табуға мүмкіндік береді.”

Айғаным Кеңесбек (3-курс студенті)

“Бірінші курсымда кітаптарды іздеу қиын еді. Қазір “Irbis” жүйесін пайдаланып, керек кітапты алдын ала қарап аламын. Тіпті қай жерде, қай бөлімде тұрғаны да жазылып тұрады – бұл біздің кітапханамызды артықшылығы шығар деп ойлаймын.”

Елдәуір Есентайұлы (2-курс студенті):

“Кітапхана өте ыңғайлы, тыныш орта, іздегенімнің бәрі табылады. Алайда оқу залындағы жайлылықты сәл арттырса деген ойым бар. Жалпы қызметі мен жүйесі жақсы.”

ХҚТУ кітапханасы – жай ғана оқу мекені емес. Бұл – тұлғалық дамуға, рухани баюға, ғылыми ізденіске жетелейтін мекен. Қанша жерден технология дамыса да, кітап – ұлттың тірегі, өркениеттің іргетасы болып қала береді. Ендеше, оқиық! Ізденейік! Білім нәрімен сусындап, рухани серпілейік.

Қарақат Сапарәлі,
3-курс студенті.

«Қазақтың қобызына құрметім ерекше»

Университетімізде шетелден келген мыңдаған студенттер білім алуда. Елімізге келіп бірден білім ордамыз

-дың атын әлемге паш етіп жүргендер де аз болмады.

Солардың бірі Мажарстаннан келіп, оқып бітірген қобызшы қыз Богларка Фехер еді.

Музыкаға жаны ғашық қыз қазақтың қобызын үйреніп алған. Қос ішекті қоңыр аспапты ән-кештерде тебіренге ойнап жүр. Музыка – нотамен, аккордтармен шектелгенімен ондағы орындаушылық талант шексіз. Жақында ғана аспапты қолға алған қыз авторлық күйін шығарып үлгеріпті. Богларка дәстүрлі музыка мамандығында оқып бітірді. Оның Қазақстанға келудегі мақсаты да қобыз аспабын меңгеріп өнерін дамыту болған-ды. Айта берсең жетіп жатыр, мажарлық қыз қазақ тілін де жақсы меңгеріп алған. Кез-келген қарапайым адаммен қазақ тілінде еркін сөйлесе береді. Қазақ тілінен бөлек тағы 5 тіл үйреніп алған. Бұдан мажар қыздың тек музыка емес білім-ғылымға деген зеректігін байқаймыз. Полиглот қыз Түркістандағы түрлі ұлт студенттерімен тығыз байланыс құра білді.

...Богларканың қобызға қызығушылығы Қазақстандық «Тұран» этно-фольклорлық ансамблінің Мажарстанда болған концертін кейін ояңан. Дәстүрлі аспаптардан коллобарація жасаған музыкалық топтың әсем әуені мажарлық қыздың құлағынан кіріп, бойын алған көрінеді.

«2014 жылы біздің елге Қазақстанның жұлдыздары «Тұран» ансамблі жеке кешін беру үшін келді. Олар өте әсерлі концерт қойды. Концертте ойналған аспаптардың қоңыр үніне таң қалып, қазақ өнеріне әуестігім арта бастады. Әсіресе қобыздың үні ерекше толқытты. Содан бері осы аспапты үйренуді мақсат еттім. Әрине маған қобыз тартуды үйрену үшін тек youtube сабақтары жеткіліксіз еді. Сол үшін де аталған ансамбльдің

қобызшысы Мақсат Медеубектен онлайн сабақ алдым. Ол кісі қобызды жан тәнімен үйретті. Мажарлық қыздың қобызға қызығуы Мақсат мырзаға ерекше шабыт берген де шығар. Әйтеуір әр сабағын ынта жігерімен оқытты. Қызығу мен ләззәт алудың арқасында қазір қоңыр үнді қобыз тартуды үйреніп алдым. Қазақ аспаптары бірінен бірі өткен ерекше дыбысқа ие. Қазақ еліне келіп домбыраны үйренбеу дұрыс емес шығар. Қобызға ұқсас екі шекті аспап қоңыр үнімен жаныма жағады. Тіпті концерттерде домбырамен ән шырқалса ерекше тебіреніп қалам. Қазіргі таңда қобызбен қатар домбыраны үйреніп жүрмін. Бұл тұста ұстазым Ерасыл Қауымбаевқа алғыс білдіремін. Ахмет Ясауи университетінде домбырашылар өте көп. Ол менің сол ортада жүріп топпен үйренуіме үлкен көмегін тигізуде» – дейді сұхбаттасым.

Өнерлі қыз тек қобыз бен домбыраны үйреніп, дайын күйлерді шырқап қоймайды. Талабы мен таланты сай келген қыздың композиторлық қабілеті бар. Қобызға деген ғашықтық «Дала сыры» деген авторлық күйін өмірге алып келді. Оның тұсауы университетімізде кесіліп, бірнеше мерекелік кештерде орындалып жүр.

Одан бөлек мажар тілінде жазылған туындылары да аз емес.

«Өз елімде жүргенде жүректен ноталар мен аккордтар шыға бастады. Алғашында әдемі күй шығып келе жатқанын сездім. Кейін Қазақстанға келгенде қазақтың кең даласы мен биік тауларынан шабыт алып «Дала сыры» деген тақырыппен авторлық күйімді шығардым. Мен бұл үшін өте қуандым. Себебі бұл күйді алғаш достарыма таныстырғанда бәріне қатты ұнаған еді. Кейіннен бірте-бірте ән кештерде ойнай бастадым. Шынымды айтсам Мажарстандағы музыкалық ансамблімізге қобыз сыйға тартылған күн мен үшін өнер жолындағы бақыттың бастауы деп білемін» дейді Бо-

гларка

Иә! Қазақтың көк майса даласы, саржайлауы, ондағы сайраған құсы әр бір жанға шабыт сыйлары анық. Ал осындай даламыздан шабыт алған шетелдіктердің елге келіп қазақ мәдениетімен танысуы біз үшін үлкен мәртебе. Университетімізде білім алатын кез-келген шетелдік «қазақ мәдениетімен танысу үшін келдік» дейді. Бұл рас. Ұлттар достығын қалыптастырушы оқу ордамыз осымен мықты, осымен танымал. Дәстүрлі аспабымызға үн бітіріп, тілімізді үйреніп жүрген Богларка Фехер өскелең ұрпаққа үлгі. Ал дәстүрлі аспабымыздың шет елдерде танымалдылыққа ие болуы қазақ өнерінің, қазақ музыкасының негізін қалағандар нағыз ұлылар екенін айқындайды.

Дидар Асылханов,
Журналистика бөлімінің
3-курс студенті.

ЖАСТАР БАСТАМАСЫНА ЖОЛ АШҚАН КЛУБТАР

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті жастар саясатына ерекше көңіл бөліп келеді. Бұл бағыттағы маңызды тетіктердің бірі – студенттік клубтардың қызметі.

Бүгінде университетте “Шаңырақ” студенттік клубтар координациясына қарасты 22 клуб жұмыс істейді. Олар мәдени, әлеуметтік, ғылыми, медициналық және спорттық бағыттар бойынша қызмет атқарады.

Студенттік клубтар ерікті түрде ұйымдастырылады. Әр студент өзінің қызығушылығы мен бейімділігіне қарай кез келген клубқа мүше бола алады. Бұл еркіндік жастардың бастамашылдығын арттырып, қоғамдық өмірге белсене араласуына мүмкіндік береді.

Клубтар өз бағытында жеке жоспармен жұмыс істейді. Әрбір іс-шараға студенттердің өздері ұсыныс беріп, ұйымдастыру жұмыстарына тікелей қатысады. Шешім қабылдау үдерісінде де ашықтық пен демократиялық қағидалар басшылыққа алынады.

Ресми түрде клубтарға тұрақты қаржы бөлінбейді. Алайда өткізілетін әрбір іс-шараға қажетті заттар университет тарапынан қамтамасыз етіледі. Мысалы, жарыс жеңімпаздары-

Қожа Ахмет Ясауи университетінің студенттік клубтары

Жалпы

22 студенттік клуб
Варлығы “Шаңырақ” клубтар координациясы аясында жұмыс істейді

Бағыттар:

- Мәдени
- Медициналық
- Стоматологиялық
- Спорттық
- Әдеби
- Тарихи
- Әлеуметтік
- Саяси

Өзекті мәселе не береді:

- Клубтарға арналған арнайы кабинет жок
- Командалық жұмысқа кедергі келтіруі мкмн

✓ **Қорытынды:** Студенттік клубтар – жастар үшін даму алаңы, ал университет – олардың патамаларына сенімді тірек

Қаржыландыру

Тұрақты қаржы бөлінбейді

Әрбір іс-шара жоспарға сәйкес қолдау табады

Сыйлықтар

Құрал-жабдықтар

Жол шығындары

Қонақтарға қызмет көрсету

Өзекті мәселе

Клубтарға арналған арнайы кабинет жоқ
→ Командалық жұмыс кедергі келтіруі мкмн

бойынша алғашқы тәжірибесін жинақтайды. Сонымен қатар клубтар студенттердің жауапкершілігін, командамен жұмыс істеу дағдысын қалыптастыруға ықпал етеді.

Клуб мүшелері түрлі деңгейдегі байқаулар мен форумдарға қатысып, университеттің абыройын арттырып жүр. Шығармашылық концерттер, ғылыми жобалар мен волонтерлік акциялар оқу ордасының қоғамдық өмірін жандандырып отыр.

Алайда өзекті мәселелер де жоқ емес. Қазіргі таңда клубтардың өз жұмысына арналған арнайы кабинеттері қарастырылмаған. Жастар орталығының жетекші маманы Шохзод Эргаштаевтың айтуынша, егер клубтарға жеке жұмыс орындары бөлінсе, олардың тиімділігі айтарлықтай артатын еді.

– Ахмет Ясауи университетіндегі студенттік клубтар – жастардың азаматтық белсенділігі мен кәсіби бағдарлануына жол ашатын маңызды орта. Университет әкімшілігінің жүйелі қолдауы мен студенттердің өзара ынтымақтастығы нәтижесінде бұл бағыттағы жұмыс алдағы уақытта да дами бермек – дейді Жастар орталығының жетекші маманы Шохзод Файзуллаұлы.

**Дидар Нұржанбай,
3-курс студенті.**

Ясауи университеті

УНИВЕРСИТЕТ СТУДЕНТТЕРІНІҢ УНИ

Газет 1995 жылдан шыға бастады

Меншік иесі: Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

Редактор: ӘТІРГҮЛ ТӘШІМОВА

Медиа және PR орталығы

Тілшілер:
Журналистика кафедрасының студенттері

Көркемдеуші редактор:
Асқат СӘДІБЕКОВ

Фототілші:
Нақып ШЫНТЕМІРОВ

Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді және кері қайтарылмайды. Редакцияға жолданған хаттар 1,5 компьютерлік беттен аспауы тиіс. Автордың пікірі, мақалалары, ашық хаттары мен үндеулері редакцияның көзқарасын білдірмейді. Кейбір суреттер интернеттен алынды

Газетті есепке қою туралы

№11180-Г куәлікті 2010 жылы 4 қазанда Қазақстан Республикасының Байланыс және ақпарат министрлігі берген.

2019 жылдың қаңтарынан бастап «Ясауи университеті» газеті электрондық және интернет форматында шығарыла бастады.

Редакция мекен-жайы: 161200, ОҚО, Түркістан қаласы, Б.Саттарханов № 29, бас оқу ғимараты 216-кабинет. **Байланыс телефоны:** 8/72533/6-38-13, ішкі (1020) **Эл.пошта:** a.yassau@mail.ru